

Obranimmo naše vinogradništvo!

Novi pravilnik o banovinski trošarini na vino in žganje, ki ga je predpisal finančni minister, je povzročil med našimi vinogradniki upravičeno nezadovoljstvo, in ni res, kar se poudarja v obrambi tega pravilnika, da je treba pri vinogradnikih nezadovoljnost vzbujati. Kdor kaj takega trdi, s tem dokazuje, da so mu razmere štajerskega vinogradništva povse neznane. Ta panoga našega kmetijstva se bori z velikanskimi težavami. Pridelovalni stroški vedno bolj rastejo, cene pa so nizke, in sicer kljub temu, da je po prejšnjem pravilniku bila pot vina od vinogradnika do konsumenta trošarine prosta in je bilo trošarini podvrženo samo vino, ki je prišlo v potrošnjo potom vinskega trgovca in gostilničarja. Kaj bo pa zdaj, ko je vsak literček vina, ki pride v promet, podvržen trošarini? Če je prej mali kmet-vinogradnik po petlitrski prodaji prodal svoje navadno vino po 2.50 din do 4.50 din na liter, bo sedaj trošarina 2 din (banovinska in občinska) pri litru tako potlačila ceno vina, da je sploh ne bo več. Pomniti je tudi treba, da je prebivalstvo vinorodnih krajev (Haloz, Slovenskih goric, Obsotlja in Posavja) prav revno. Glavni dohodek mu je vino, za katero je kmet dobil toliko, da je sploh mogel plačati davke, ali pa ga zamenjal za žito s kmetovalci drugih bolj rodovitnih krajev (n. pr. na Dravskem polju). Če se je hotelo otežkočiti petlitrsko prodajo vina, naj bi se storilo pri tistih inozemcih, ki posedujejo vinograde na severni meji naše države. Ti ljudje pridejo, kakor nam piše vinogradnik iz mariborske okolice, spomladi iz Avstrije, prodajo svoja vina brez trošarine na drobno, spravijo denar in gredo z njim preko meje. Take nedostatkne in druge zlorabe, zlasti tihotapljenje z vinom, sušmarstvo, nezakonito trgovino in prodajanje vina bi bilo treba s pravilnikom odpraviti; ni pa bilo treba, da so se v pravilnik sprejele določbe, ki jih vinogradniki sami smatrajo kot nesrečo za sebe. Vinogradnik plača direktni davek ter ne more uvideti, zakaj bi moral za en del kmetijskih pridelkov, to je vino, plačati še indirektni davek (trošarino). Čudno je stališče obrambe, ki se za upravičenost ali neupravičenost tega indirektnega davka pri kmetu-vinogradniku sploh ne briga, marveč poudarja potrebo, da ga vsi brez izjeme plačajo. Da bi tu bil varovan socialni vidik, pač nikdo ne more reči. In prav socialni ozir zahteva, da obvarujemo vinogradnika. Če vinogradništvo v naših krajih propade, kaj in kam potem z viničarji? Ali naj pomnožijo že itak dovolj goste vrste brezposelnih? To bi bilo še večje breme za banovino in občine. Novi pravilnik, čeprav še ni uveljavljen v vsem obsegu, že vnaprej napoveduje slabe svoje učinke. Vinska kupčija

KAJ SME NOTAR RAČUNATI

Mnogi naši naročniki so nas že nešteto krat izpraševali, kaka je tarifa notarjev, koliko sme notar računati. Da jim ustrezimo, smo v zbirki knjižic »Slov. gospodarja« izdali tudi to uredbo. Dobi se za 5 din. Naročniki »Slov. gospodarja« jo dobijo za polovično ceno.

Tiskarna sv. Cirila, Maribor-Ptuj.

je, kakor se nam iz kmečkih krogov poroča, povse zastala. Kmet ne more vina spraviti v promet. Vinski trgovec čaka na ugodno priliko, ko bo cena vinu še bolj padla. Gostilničar, ki ne bo mogel plačati trošarine v visokih zneskih, bo kupoval vino ne pri kmetu-producentu, marveč pri

Iz raznih držav

Nova francoska vlada dobila sijajno večino in zaupnico. Na uvodnem mestu poročamo, da je bila kriza francoske vlade Ljudske fronte rešena na ta način, da je prejšnji predsednik Chautemps sestavil novo vlado. Nova Chautempsova vlada je stopila 22. januarja pred zbornico s posebno deklaracijo. Vršilo se je glasovanje za deklaracijo. Za zaupnico vladi je glasoval 501 poslanec. Proti je bil oddan en glas, glasovanja so se vzdržali skrajni desničarji.

Zopet volitve v Romuniji. Pred kratkim izvoljeni romunski parlament je razpustil kralj. Nove volitve v skupščino bodo 2. in v senat pa 4. marca.

Anglija in Irska se še nista sporazumeli. Zadnjič smo poročali, da so pričeli v Londonu 17. januarja razgovori med predsednikom neodvisne Irske de Valero in med angleškim ministrskim predsednikom Chamberlainom. Šlo je za to, da bi bila Irska Angliji še v naprej v vojaško pomoč in bi ji dovolila na južnem delu svojega ozemlja zgraditi letalska ter pomorska oporišča. Dalje bi naj Anglija dovolila Irce razne gospodarske in predvsem carinske olajšave. Pogajanja so sicer potekla pristržno in prijateljsko, a do zaželenega sporazuma še ni prišlo in bo še treba dolgovernih razgovorov o naslednjih vprašanjih, ki razdvajajo obe državi: 1. Irska zahteva združitev vsega irskega ozemlja v svobodno in neodvisno državo. Gre pri tem za Ulster, Severno Irsko, ki je kljub razglasitvi irske države še naprej pripadal Angliji. Irski to pokrajino zahtevajo brezpogojno zase. 2. Anglija želi, da se Irska z Anglijo sporazume za enotno izvajanje velikega angleškega obrambnega programa. Irska pa tega ne sprejme, če ji Anglija ne odstopi Ulstra. 3. Anglija zahteva, naj Irska začne plačevati obresti svojih dolgov in letne obroke. 4. Irska je pripravljena to storiti samo pod pogojem, da Anglija odpravi visoke carine, ki jih je dolo-

vinskem trgovcu v malih količinah. Pokazujejo se sence bodočnosti.

Listnica uredništva. Dopisnikom v zavezi novega pravilnika o banovinski trošarini na vino in žganje sporočamo, da smo njihove navedbe uporabili v posebnem članku, ki se v njem zavzemamo za obrambo našega vinogradništva.

čila za irsko blago, in sklene z Irsko novo trgovsko pogodbo.

Razdelitev novoizvoljenega sovjetskega parlamenta in sestava nove sovjetske vlade. Novi sovjetski parlament obstoja iz vrhovnega sveta s 569 poslanci in narodnega sveta s 574 poslanci, skupaj 1143 poslancev. Delavci in kmetje so zastopani v obeh zbornicah s komaj 30%, drugi so pa uradniki stranke, državni uradniki in častniki. Na seji vrhovnega sveta 18. januarja je bilo sporočeno, da je izvoljen Kalinin za predsednika predsedstva vrhovnega sveta. Stalin je izvoljen za člana predsedstva in za voditelja komunistične stranke. Molotov, ki je odstopil kot predsednik ljudskih komisarjev, je bila poverjena sestava novega kabineta. Predsedstvo vrhovnega sveta je sestavljeno iz predsednika, podpredsednika, tajnika in 24 članov. Razen Stalina pripadajo predsedstvu maršal Blücher, Leninova vdova Krupskaja, predsednik moskovskega sveta Cidocov, predsednik leningrajskega sveta Petrovski.

Oborožitev sovjetske Rusije. V Moskvi je zboroval vrhovni sovjetski obrambni svet, kateremu je predsedoval Stalin in so bili navzoči vsi važnejši generali. Ob tej priliki je bilo sklenjeno, da bo vlada, ki jo naračila 25 milijonov plinskih mask, ki jih bo razdelila med prebivalstvo obmejnih okrožij. V vseh velikih mestih bodo pričeli z gradnjo ogromnih podzemeljskih zaklonišč proti zračnim napadom. V teku dveh mesecev se morajo izločiti iz sovjetskega vojnega letalstva vsa letala, ki ne odgovarjajo več izkušnjam zračne vojne, pridobljenim v Španiji. Nemudoma je treba zgraditi 500 novih velikih bombarderjev in 500 bojnih letal. Sklenjeno je že tudi, da bo moralo v bodoče pri vojaških manevrih sodelovati tudi vse civilno prebivalstvo. Letos prične Rusija tudi v velikem z gradnjo svojih vojnih brodovij, zlasti onega v Severnem in v Črnem morju.

Novice iz španske državljanske vojne

Drugi napad nacionalistov pri Teruelu

Nacionalisti pod vodstvom generala Arande so začeli drugo skrbno pripravljeno ofenzivo pri Teruelu. Srditi boji so se vršili od 19. januarja naprej na fronti, ki se razteza od zapada proti vzhodu in je oddaljena 15 km od Teruela. Važen uspeh v tej bitki je dosegel Aranda z zavzetjem pogorja Pedrija, ki nadkriljuje cesto iz Celadasa v Teruel. Te ceste rdeči ne bodo mogli več uporabljati za vojaške prevoze.

Bombardiranje Barcelone in Valencije

Nacionalistični letalci so presenetili dne 19. januarja rdečo prestolico Katalonije Barcelono z otoka Mallorca. Zračni napad, ki je bil najhujši v vsej državljanski voj-

ni, so izvedli težki bombniki opoldne, ko je bilo največ ljudi na ulicah. Padale so 200 do 300 kg težke bombe, katere so povzročile strahovite eksplozije. Po tlakovanih ulicah je taka najtežja bomba naredila 5 m globoko in 17 m široko luknjo. Šest sedemnadstropnih hiš se je porušilo ter zgorelo. Zračni pritisk vsled eksplozij je razmetel in raznesel dele človeških in živalskih trupel po vseh okrajih mesta. Eksplozije so lomile debela drevesa liki tanke šibice, bogznaj koliko šip je popokalo in najdebelejše zidovje, betonske in jeklene stavbe, katere so bile zadete od bomb, so porušene do tal. Strahovito bombardiranje je zahtevalo 300 mrtvih in 700 ranjenih. Napad je trajal samo par minut.

Francova letala so bombardirala tudi rdečo prestolico Valencijo. Bombe so zaledele v bencinske tanke, kateri so zleteli

v zrak. V Valenciji je zahteval zračni napad 500 žrtev.

Japonsko-kitajska vojna

Prekinitev diplomatskih odnošajev — Splošna mobilizacija na Japonskem in napoved japonskega predsednika vlade

Po tako dolgotrajnem in najbolj srditem klanju sta Japonska in Kitajska prekinili diplomatske odnose. Japonska vlada je odpoklicala 18. januarja svojega zastopnika pri kitajski vladi in isto je storila kitajska vlada.

V smislu sklepov državnega sveta ali cesarske konference je japonska vlada 18. januarja že razpravljala o splošni mobilizaciji, ki je potrebna, da bo kitajski maršal Čankajšek prisiljen k predaji.

Japonski ministrski predsednik knez Kono je izjavil, da se Japonska ne bo več pogajala s Čankajšekom, ampak s kitajsko vlado v Peking, ki je bila pred nedavnim vzpostavljena na pritisk in po željah Japoncev.

Srednja Kitajska v nevarnosti

Japonska ofenziva je pričela 18. januarja vzdolž železnice Tiencin—Pukov. Ako bodo Japonci zavzeli to železniško zvezo, bo srednja Kitajska v njihovih rokah.

Napoved velike kitajske ofenzive

Pravkar smo beležili o hudem pritisku Japoncev vzdolž železnice Tiencin—Pukov.

Kitajski maršal Čankajšek je zbral v južnem delu pokrajine Šantung 400.000 vojakov. V tej armadi so bile izvršene važne spremembe in so bili odstavljeni nezanesljivi častniki. S to vojsko hoče Čankajšek izvesti nov napad, da obdrži v svojih rokah južni del šantungške pokrajine in pa provinco Kiangsi. Glavni namen kitajske ofenzive je: Japoncem preprečiti, da bi zasedli vso progo od Pukova proti severu, kar se bo zgodilo, če se bodo polastili pokrajine Šantung in Kiangsi v celoti. Za napad pripravljena Čankajškova armada je zbrana pred Sučovom.

Kdo pošilja Kitajcem orožje?

Poročevalci japonskih listov poročajo iz Honkonga (na jugovzhodu Kitajske), da so od Božiča do 15. januarja pripeljale Kitajcem orožje in strelivo te-le ladje: sedem angleških, tri italijanske, dve nemški, dve ameriški, dve norveški, ena danska in ena holandska. Angleška je poslala 40, Zedinjene države pa 11 letal. Eksplozivnih snovi je prišlo iz Italije 1800 ton, iz Anglije 800, iz Nemčije 620, iz Zedinjenih držav 450, iz Danske 400, iz Holandije 250, iz Norveške 100 ton. Zanimivo je, da imata Italija in Nemčija zvezo z Japonsko, orožje in strelivo pa dobavljata ne samo Japonci, marveč tudi Kitajski.

Po katoliškem svetu

Teden proti preklinjanju. Teden od 9. do 16. januarja je bil v šibeniški in bivši zadrski škofiji določen kot teden proti preklinjanju. V Dalmaciji je ta grda razvada, ki krađe Bogu čast ter širi surovost med ljudmi, jako razširjena. Šibeniški katoliški tednik »Katolik« piše o tem: »Kletev in psovka je pri nas razširjena kakor zrak, ki nas obdaja in ki se v njem gibljemo. Z njo se je pobratil kmet in mešan, nepismen človek in razumnik, moški in ženska, odrasel človek in neodraslo dete. Kako razkužiti ta okuženi zrak? Kako odstraniti to črno pego z obraza lepe, sončne Dalmacije?« In v drugem članku piše: »Napovedujemo boj preklinjanju. V kletvi gledamo svojo sramoto. Naša akcija proti preklinjanju mora izhajati iz stališča, da je kletev tudi greh, proti grehu pa se morajo kristjani borovati.« Ves teden so bile po raznih šibeniških cerkvah prireditve in pobožnosti: pridige, spovedovanje, sv. obhajilo, sv. maše, zadostivne molitve pred sv. Rešnjim Telesom. Bila so tudi izvincerkvena zborovanja. Katoliška Hrvatska se odločno bori zoper grdo, surovo in sramotno razvado preklinjanja. — Kaj pa Slovenija? Besede šibeniškega »Katolika« o razširjenosti kletve v Dalmaciji dobivajo vsak dan večjo veljavo tudi za Slovenijo. Treba je samo malo prisluhiti šolski mladini srednjih in ljudskih šol, pa se bomo prepričali, kako strahovito se to zlo širi med našim ljudstvom, ki prej tega madeža ni imelo na sebi. Cerkvena oblast se z duhovnimi sredstvi bori zoper to zlo. Naj tudi svetna oblast stori svojo dolžnost. Posebno opozarjamo šolsko oblast,

da z vsemi sredstvi izkorenini to ves narod sramotečo razvado iz vrst mladine.

Papežev kip so dali odstraniti. To se je zgodilo v Nemčiji, in sicer v rudniku Bobrek pri Beuthenu v Zgornji Šleziji. Ko je bilo po svetovni vojni v Šleziji ljudsko glasovanje o tem, ali naj ti kraji pripadajo Poljski ali Nemčiji, je bil papežev komisar za glasovalno področje Ahil Ratti, sedanji papež Pij XI. Po glasovanju je bila Šlezija razdeljena med Poljsko in Nemčijo. V spomin na bivanje takratnega papeževega zastopnika — sedanjega papeža — v Šleziji, so postavili pred šestimi leti v rudniški dvorani v Bobreku lep kip Pija XI. Kip je bil v velikih čisljih ne samo pri katoliških, marveč tudi pri protestantskih delavcih, ker je bil spomin na zgodovinske važne dogodke. Narodno-socialisti-

DOSEDAJ SO IZŠLE SLEDEČE KNJIZICE »SLOV. GOSPODARJA«:

1. Zemljiška knjiga 5 dir.
2. Kako si sam izračunam davek 4 dir.
3. Zaščita kmetov v Jugoslaviji (Razprodano)
4. Predpisi o cestah in prometu na njih 14 dir.
5. Zakon o volitvah naodnih poslancev 8 dir.
6. O bolnišnicah in bolniških pristojbinah 5 dir.
7. Koliko sme odvetnik računati 5 dir.
8. Uredba o likvidaciji kmetijskih dolgov 5 dir.
9. Uredba o kmetijskih zbornicah 5 dir.
10. Uredba, s katero se določa tarifa o nagradah notarjev 5 dir.

Naročniki »Slovenskega gospodarja« dobijo knjižice za polovično ceno.

ni kolovodje pa niso gledali s prijaznimi očmi papeževega kipa ter niso mirovali, dokler ni bil kip pred nekaj tedni odstranjen iz dvorane. Zgodilo se je to ponoči, ker se je uprava rudnika sramovala izvršiti to nelepo dejanje podnevi.

Božič menihov v Tibetu. Menihi z Velikega sv. Bernharda v evropskih Alpah so poslali nekaj svojih redovnikov v Srednjo Azijo, da tamkaj izvršujejo delo krščanske ljubezni do popotnikov, ki potujejo po samotnih in nevarnih krajih. Ti menihi so se naselili v Tibetu na 4000 metrov visokem gorskem sedlu Silah v Himalajskem gorovju. Na sveto noč so ti menihi bili v zvezi potom radia z materinskim samostanom sv. Bernharda. Na gori sv. Bernharda je imel p. rektor polnočnico s slovesnim petjem, ki se je potom radia preneslo v Tibet in ki so ga tibetski menihi prav dobro slišali kljub ogromni razdalji od sv. Bernharda v Srednjo Azijo. Tibetski menihi namreč imajo izvrsten sprejemni aparat, ki ga jim je v svoji velikodušnosti poklonil lani umrl slavnij najditelj radia Marconi. Na gorskem sedlu Silah gradijo menihi gostišče, ki bo večje kot materinsko gostišče na Velikem sv. Bernhardu. V njem bodo dobivali zavetišče ljudje, ki potujejo iz Kitajske v Indijo po potih, kateri so v zimskem času radi strašnih sneženih viharjev zelo nevarni. Čeprav gostišče še ni dograjeno in odprto za popotnike, vendar sta patra Melly in Coquoz že rešila življenje nekaterim popotnikom, ki so zgrešili pot ter so že bili oslabljeni do smrti. To je dvignilo ugled menihov in vzbudilo zaupanje poganov do njih.

Oglas je reg. pod S. Br. 181 od 1. III. 1937